

své celé pohledávky, z níž zažalována část 117.000 Kč, a ničeho jiného se žalobkyně v tomto sporu v pravdě nedomáhá, jak patrně z jejího přednesu v první stolici a z toho, že nechala vejíti v moc práva výrok prvního soudu, že se právo exekuce pro zažalovanou pohledávku omezuje na zmíněné věci. Jen ohledně osobního nároku žalobkyně nastal soudně potvrzeným vyrovnáním účinek §u 53 vyr. ř., záležející v tom, že žalovaný byl sprostěn povinnosti, nahraditi žalobkyni ztrátu, t. j. 75% pohledávky dodatečně ze svého ostatního jmění, k němuž žalobkyni nepřísluší právo oddělné. Ovšem ani tato část dluhu nadobro nezanikla, stala se pouze obligací naturální, která může sice býti zaplacená, ale nikoli zažalována nebo vyúčtována (srov. Lehmann, Bartsch/Pollak 1. cit.). Kdyby se byla žalobkyně domáhala zaplacení pokud se týče uspokojení svého celého osobního (směnečného) nároku bez jakéhokoliv omezení, tedy také z ostatního jmění žalovaného, k němuž jí nepřísluší právo oddělné, byl by žalovaný ovšem oprávněn býval, namítati soudně potvrzené vyrovnání a jeho účinky, a byl by soud mohl v platnosti zachovati směnečný příkaz platební jen co do vyrovnacích kvot, připadajících na zažalovanou pohledávku a již dospěvších. Poněvadž však, jak uvedeno, žalobkyně uplatňuje svou pohledávku pouze v rámci svého oddělného práva, nutno v mezích tohoto oddělného práva zachovati směnečný příkaz platební v moci co do celé zažalované částky. Z těchto právních úvah plyne jednak neoprávněnost dovolání žalovaného, který, uplatňuje dovolací důvody §u 503 čis. 2, 3 a 4 c. ř. s., žádá za zrušení celého platebního příkazu, jednak odůvodněnost dovolání žalobkyně, jež podle §u 503 čis. 4 c. ř. s. napadá rozsudek odvolacího soudu, pokud jím směnečný příkaz platební byl zachován v platnosti jen co do 17.550 Kč s přísl., co do zbytku však zrušen, i bylo proto zamítnouti dovolání žalovaného, naproti tomu vyhověti dovolání žalobkyně a změnou rozsudku odvolacího soudu obnoviti v hlavní věci rozsudek soudu první stolice.

Čis. 3421.

Zaopatřovací požitky bývalých zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém (zákon ze dne 18. března 1921, čis. 130 sb. z. a n.).

Úředníci jedenácté skupiny tabely musí býti v řízení svěřených jim podniků úplně samostatní, podléhající a jsouce zodpovědni přímo vlastníku a musí spravovati zemědělský neb lesní podnik většího rozsahu. Nerozhodno, že zaměstnanec měl titul ředitele panství. K pojmu »většího hospodářského objektu«.

(Rozh. ze dne 23. ledna 1924, Rv I 1269/23.)

Mezitímním rozsudkem prvního soudu a potvrzujícím rozsudkem soudu odvolacího bylo vyhověno první části žalobního nároku, aby bylo zjištěno, že žalobci přísluší nárok na 76% plných požitků jedenácté skupiny dle tabulky připojené k zákonu o úpravě zaopatřovacích požitků bývalých zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém ze dne 18.

března 1921, čís. 130 sb. z. a n. Žalovaný přiznal žalobci nárok pouze na 74% požitků a to jen dle skupiny desáté a trval na tomto svém stanovisku i v dovolání. Procesní soud první stolice přiznal žalobci zaopatřovací požitky ve výši 76% plných požitků skupiny jedenácté tabulky k zákonu ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n. Odvolací soud rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud přiznal žalobci zaopatřovací požitky pouze ve výši 76% plných požitků desáté skupiny dle zákona ze dne 18. března 1921 čís. 130 sb. z. a n.

D ů v o d y:

Dovolání nelze odepřít úspěchu, pokud odporuje z důvodu nesprávného právního posouzení dle §u 503 čís. 4 c. ř. s. tomu, že žalobce byl zařazen místo do skupiny desáté do skupiny jedenácté. Tato skupina jest poslední a nejvyšší skupinou a náleží do ní ředitelé, inspektoři, lesmistři a podobní jim na roveň postavení vedoucí úředníci větších zemědělských lesních a průmyslových podniků. Ze srovnání s úředníky, zařazenými do desáté skupiny, a z vysvětlivek připojených ku prováděcímu nařízení ze dne 13. května 1921, čís. 189 sb. z. a n. plyne, že úředníci jedenácté skupiny musí býti v řízení svěřených jim podniků úplně samostatní, takže podléhají a jsou zodpovědní přímo vlastníku, dále že musí spravovati zemědělský nebo lesní podnik většího rozsahu. Podle výsledků jednání a jmenovitě předložených listin, ve kterých práva, povinnosti a služební poměry žalobcovy jsou jasně vymezeny, byl na statcích žalovaného takovým vedoucím úředníkem, náležejícím do skupiny jedenácté, předchůdce žalobcův v P. Karel K., když se stal chefem centrálního správního úřadu zřízeného pro velkostatky B. a P. pod jménem inspekce velkostatku, ale nebyl jím žalobce, třebaš byl prvním a vedoucím úředníkem na velkostatku P. a obdržel po jisté služební době titul ředitele panství. Žalobce byl jen pojezdným, tedy úředníkem skupiny sedmé, když byl v roce 1895 jmenován správcem panství v P. Dle dekretu ze dne 27. února 1896 byl pověřen jednak správou ekonomie pozůstávající ze tří dvorů v rozsahu asi 464 ha, maje při tom po ruce jen hospodářského adjunkta, jednak užší administrativou. Naproti tomu byl od něho úplně neodvislý a podléhal přímo inspekci velkostatku nadlesní v technické správě lesů ve výměře 2027 ha a v dispozici nad lesním personálem, měl také dle předložených výkazů stejný plat a stejné jiné služební požitky jako žalobce, a všechny zprávy musily býti podepisovány společně od žalovaného, nadlesního a důchodního, takže jistou zodpovědnost nesli všichni tři uvedení úředníci společně. Žalovaný byl dále omezen v řízení velkostatku inspekci v B. jako představeným úřadem, jehož příkazů byl povinen poslouchati, a na něž všechny zprávy musily býti zasílány. Jako správce ekonomie náležel by žalovaný do skupiny deváté, se zřetelem na to, že mu bylo přiznáno prvenství mezi třemi vedoucími úředníky velkostatku P., všeobecný služební dozor a jiné méně významné funkce užší administrativy, jest zvýšení o jednu skupinu, tedy zařazení do třídy desáté spravedливо. ale zařazení do nejvyšší, jedenácté třídy není odůvodněno. Nerozhoduje, že žalobce

obdržel v roce 1911, postoupiv automaticky do vyšší třídy platové, název ředitele panství, neboť jeho služební poměry se tím nezměnily, a nerozhoduje ani změna, která v roce 1912 nastala v organizaci ústředí tím, že funkce inspekce velkostatku v B. byly přeneseny dílem na soukromý sekretariát žalovaného, dílem a hlavně na centrální kancelář v J. a centrálního ředitele B-a. V právech a povinnostech žalobcových se touto novou organizací zcela nic nezměnilo, dle dekretu ze dne 18. září 1912 byl žalobce povinen, bezpodmínečně poslouchati rozkazů centrálního ředitele B-a a měl nový centrální ředitel jmenovitě pečovati o organizaci oekonomie. Žalobce nebyl tedy samostatným, jen žalovanému vlastníku zodpovědným ředitelem celého velkostatku P. Nebyl zodpovědným za technickou správu lesa, ba ani za důchod a nepodléhal vlastníku přímo, nýbrž prostřednictvím centrální kanceláře a jejího ředitele. Není však splněna ani druhá podmínka pro zařazení do jedenácté skupiny, totiž, aby velkostatek P. byl větším zemědělským nebo lesním objektem. Že náleží k velkým majetkům pozemkovým, nemůže býti sporno, kdyby tomu tak nebylo, netýkal by se ho vůbec zákon čis. 130 z roku 1921. Jestli však podmínkou zařazení úředníků do jedenácté skupiny, aby podnik byl v č t š í, znamená to, že musí býti zvláště veliký, takže se činnost vedoucího úředníka vztahuje na značný počet zaměstnanců vyšších kategorií. Které podniky takovými jsou, lze spolehlivě posouditi podle vládního nařízení ze dne 3. listopadu 1922 čis. 318 sb. z. a n., jímž byli úředníci na velkém zabraném majetku pozemkovém zařazení za účelem jich zaopatření po případě odškodnění do sedmi skupin, odpovídajících úplně skupinám 5—11 zákona čis. 130 z roku 1921. Podle tohoto nařízení náležejí do nejvyšší skupiny jenom vedoucí úředníci lesních objektů přes 10.000 ha a zemědělských objektů přes 2.000 ha, a jest výslovně stanoveno, že vedoucí úředníci na objektech menších zařadí se do skupiny předcházející i když mají titul skupiny nejvyšší. Velkostatek P. má pouze asi 535 ha půdy zemědělské, z níž jest na drobno asi 170 ha pachtováno, a 2027 ha lesů. Nenáleží tedy k větším hospodářským objektům, a žalobce by se nemohl zařazení do skupiny jedenácté s úspěchem domáhati ani tehdy, kdyby byl měl jako ředitel jeho úplnou samostatnost a plnou zodpovědnost.

Čís. 3422.

Prodej dle čl. 343 obch. zák. může provést pouze prodávatel, jenž má zboží v moci, proti kupiteli. Prodej, jež provedl dodávatel prodávatele proti tomuto, nemá účinku vůči kupiteli.

(Rozh. ze dne 23. ledna 1924, Rv I 1289/23.)

Žalující banka Č. prodala žalované firmě 40 vagonů dřevěného uhlí a, ježto žalovaná byla v prodlení s přijetím, žalovala o náhradu škody, již tvořil rozdíl mezi cenou smlouvenou a cenou docílenou prodejem dle čl. 343 obch. zák. Ve sporu se zjistilo, že prodej nebyl předsevzat